

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 822
van **STIJN DE ROO**
datum: 3 maart 2021

aan **LYDIA PEETERS**
VLAAMS MINISTER VAN MOBILITEIT EN OPENBARE WERKEN

De Vlaamse Waterweg nv (DVW) - Aanpak zwerfvuil

Zwerfvuil is nog steeds een probleem in Vlaanderen en helaas niet enkel op land. Zwerfvuil komt ook terecht in bevaarbare waterlopen, maar is hier absoluut te vermijden om diverse redenen (milieuoogpunt, veiligheid, visuele hinder enzovoort).

Naast de vele acties van lokale verenigingen om zwerfvuil te ruimen en 'ploggen' (zwerfvuil ruimen tijdens het joggen) bestaat ook het pleddelen. Dat is het koppelen van een aangename roei- of peddelvaart met het ruimen van drijvend zwerfafval op het water of aangespoeld zwerfvuil langs het water.

De Vlaamse Waterweg nv is als partner bij dergelijke projecten verantwoordelijk voor het beheer en de exploitatie van een belangrijk netwerk aan waterlopen.

1. Welke onderdelen van het ruimen van zwerfvuil vallen onder de bevoegdheid van DVW? Welke niet en onder welke bevoegdheid vallen die dan?
2. Graag een overzicht van de budgetten die zijn aangewend in 2016, 2017, 2018, 2019 en 2020 voor de ruiming van afval op het water.

Indien mogelijk graag opgesplitst per waterloop, per gemeente en per type afval (afval op het wateroppervlak, aangespoeld afval en reiniging van de bedding/waterbodem).

3. Hoe gebeurt de verdeling en de inzet van de budgetten van DVW voor de afvalruiming? Hoe worden prioriteiten bepaald?
4. Graag een overzicht van de hoeveelheid afval die werd verzameld in 2016, 2017, 2018, 2019 en 2020 voor de ruiming van afval op het water.
Indien mogelijk graag opgesplitst per waterloop, per gemeente en per type afval (afval op het wateroppervlak, aangespoeld afval en reiniging van de bedding/waterbodem).
5. Welke initiatieven neemt DVW zelf met betrekking tot het weren van zwerfvuil op het water?
6. Welke ondersteuning biedt DVW aan vrijwillige organisaties en/of groepen mensen die het ruimen van zwerfvuil op bevaarbare waterlopen zelf willen aanpakken (bijvoorbeeld via 'pleddelen')?
7. Is er een overzicht van zulke initiatieven?

Graag ook een overzicht van alle geregistreerde initiatieven, opgesplitst per gemeente.

ANTWOORD

op vraag nr. 822 van 3 maart 2021

van **STIJN DE ROO**

1. De Vlaamse Waterweg nv (DVW) staat in voor het ruimen, afvoeren en verwerken van zwerfvuil uit de waterwegen en de terreinen die ze in beheer heeft.
2. DVW heeft contracten voor het manueel opruimen van aangespoeld afval vanop het land, contracten voor het ruimen van drijvend vuil met een ponton met kraan vanop de waterweg, of staat zelf in voor het verwijderen van dit afval. In het werkingsgebied van ex De Scheepvaart wordt er nog in eigen regie opgeruimd. Die kosten - voor de inzet van eigen personeel - zijn niet opgenomen in de meegegeven bedragen.

Hierbij vindt u een overzicht van de budgetten voor het ruimen van drijvend vuil:

2016	2.935.730 euro
2017	2.541.595,00 euro
2018	4.305.670,00 euro
2019	3.715.855,00 euro
2020	3.998.878,00 euro

3. De verdeling en de inzet van de budgetten van DVW gebeurt op basis van het type waterweg. Het spreekt voor zich dat de zwerfvuilproblematiek in rivieren omwille van stroming en overstorten van rioolwaterzuiveringsinstallatie (RWZI's) groter is dan op de kanalen, waar het zwerfvuil ter hoogte van sluizen geconcentreerd wordt. Bij getijderivieren dient bijkomend ingezet op het ruimen van het aangespoeld zwerfvuil aan land.
4. DVW heeft contracten voor het manueel opruimen van aangespoeld afval vanop het land, contracten voor het ruimen van drijvend vuil met een ponton met kraan vanop de waterweg, of staat zelf in voor het verwijderen van dit afval. Specifieke contracten voor het reinigen van de bedding/ waterbodem zijn er niet. De gevraagde gegevens zijn niet per gemeente beschikbaar.

Hierbij vindt u een overzicht van de hoeveelheid afval die werd geruimd vanop dat werd ingezameld:

2016	1.772,12 ton
2017	2.974,71 ton
2018	2.810,54 ton
2019	2.928,39 ton
2020	2.547,42 ton

5. DVW nam reeds volgende initiatieven met betrekking tot preventie van zwerfvuil op en naast de waterwegen, in haar beheer:

Volgend campagnemateriaal van Mooimakers werd gebruikt om de gebruikers van de waterwegen en de jaagpaden te sensibiliseren ter preventie van zwerfvuil:

Deze affiche werd opgenomen in de brochure 'Waterrecreatie' van DVW, met de pleziervaart- en waterrecreatiesector als doelpubliek.

Eveneens bracht DVW onderstaand spuitsjabloon aan op de jaagpaden op die locaties waar zwerfvuil - afkomstig van recreanten - kan terecht komen in een riool, duiker, beek, rivier of kanaal.

DVW neemt ook meerdere initiatieven tot verwijdering van zwerfvuil op en naast de waterwegen, in haar beheer.

In 2019 lanceerde DVW een oproep aan private partners om nieuwe methodes te ontwikkelen om de ongrijpbare plasticvervuiling op de waterwegen te vangen. Met dit project werd aan private partijen de kans gegeven om ideeën in de praktijk en op ware grootte uit te werken. DEME en Seagro zijn op deze vraag ingegaan en testen sinds medio 2020 hun systemen een jaar lang op de Zeeschelde en in een insteeddok van het Zeekanaal Brussel-Schelde.

Parallel stelt DVW locaties ter beschikking aan de organisatie River Cleanup voor de installatie van de River Skimmer voor het inzamelen en verwijderen van drijfvuil uit de waterwegen.

DVW is ook een actieve partner in het Europees LIVES-project met als doel de hoeveelheid plastic (drijf)afval in het Maasbekken in de Euregio te verminderen. In het kader van LIVES zal er een bellenscherm op de Zuid-Willemsvaart op een nog nader te bepalen locatie worden geplaatst om het drijfvuil tegen te houden en in te zamelen.

Langs de Maasoeveren ruimen Vlaamse en Nederlandse gemeenten, Rijkswaterstaat, de Nederlandse provincie Limburg, DVW en vrijwilligers elk voorjaar zwerfvuil op. Deze opruimactie deint de laatste jaren ook uit naar de andere waterwegen. Vorig jaar nam DVW ook deel aan de zwerfvuilopruimactie World Cleanup.

DVW is eveneens actief in diverse fora die de zwerfvuilproblematiek te harte nemen zoals periodiek ambtelijk overleg werkgroep Netheid DVW - Mooimakers, Themagroep Zwerfvuil Maasvallei, Werkgroep Marien Zwerfvuil, Rondetafel Handhaving Zwerfvuil o.l.v. minister Demir,...

Tenslotte neemt DVW, samen met andere Vlaamse partners ook jaarlijks deel aan de week van de handhaving Zwerfvuil van Mooimakers (eind september).

6. Indien DVW op de hoogte gesteld wordt van deze ruimingsacties, kan DVW, in samenwerking met Mooimakers (OVAM), het nodige opruimmateriaal (vuilzakken, grijpstokken,...) ter beschikking stellen. Tevens zorgt DVW ervoor dat het ingezamelde afval snel opgehaald en naar de afvalverwerker afgevoerd wordt.
7. Er bestaat geen overzicht van zulke initiatieven. Mogelijks zijn er dagelijks jaagpadgebruikers die, zij het in de meeste gevallen zeer lokaal en individueel, zwerfvuil opruimen langs Vlaamse waterwegen. Daarnaast zijn er de iets grotere acties die door stad/gemeente, vereniging of bedrijf georganiseerd worden. Een gestructureerde aanmeldingsprocedure voor deze initiatieven is er niet. DVW heeft dan ook geen globaal zicht van alle zwerfvuilacties.